

De werkplaats voor
Duurzaam Ondernemen

Verduurzaming stroomopwekking door gebruik GvO's

Activiteiten van bedrijven, werknemers of consumenten kosten energie, deze wordt afgenomen van producenten die voor de opwekking hiervan CO₂-emissies veroorzaken. Dit worden indirecte emissies genoemd. Er bestaan internationale richtlijnen over welke afnemer welk deel van de emissies (en dus CO₂-uitstoot) voor zijn of haar rekening dient te nemen.

Een hulpmiddel bij het bepalen van de CO₂-uitstoot door stroomgebruik zijn Garanties van Oorsprong (GvO's). De schone energiebronnen (waterkracht, zonne-energie en windenergie) zijn als eerste toebedeeld aan specifieke afnemers die hiervoor een bedrag betalen, bovenop de prijs van stroom van de gemiddelde Nederlandse energiemix. Zij kunnen vervolgens een lagere CO₂-uitstoot voor hun gebruikte elektriciteit rekenen. De afnemers van de overgebleven stroom, van (grijze) bronnen (de zogenaamde residual mix), krijgen de daarbij behorende emissies voor hun rekening.

Een GvO kan maar één keer worden gebruikt. Door een grotere vraag naar groene GvO's wordt schaarste gecreëerd, waardoor vergroting van de groene opwekcapaciteit wordt gestimuleerd. De energiemarkt is internationaal, het creëren van schaarste is dus afhankelijk van hoe andere landen de opkoop van GvO's van groen opgewekte energie al of niet stimuleren. Op dit moment is de situatie zodanig dat er internationaal een overschot aan deze GvOs bestaat. Het punt waarop de GvOs schaars worden, is nog ver weg. Meer vraag naar groene stroom leidt dus (nog) niet automatisch tot meer aanbod van duurzame energieopwekking. Specifieke vraag naar schaarse groene elektriciteit – die doorgaans duurder is - doet het aanbod daarvan wél toenemen. Bedrijven en consumenten kunnen bewuste keuzes maken voor specifieke, schaarse en dus duurdere GvO's. Zo kunnen afnemers bijvoorbeeld kiezen voor schaarse wind- of zonne-energie, of zelfs alleen voor groen opgewekte elektriciteit uit Nederland. Hierdoor kunnen afnemers zelf vormgeven aan de - in hun ogen - beste wijze van verduurzaming van stroomopwekking.

Aanbevelingen

- De werkgroep Green Deal CO₂-emissiefactoren doet de volgende aanbevelingen:
- Energiebesparing is altijd belangrijk, hoe duurzaam de stroom ook is opgewekt.
- Zorg altijd voor transparantie door in rapportages de totaal gebruikte hoeveelheid elektriciteit in kWh te melden, en de gebruikte CO₂-emissiefactor. Elke leverancier is verplicht de emissiefactor op het stroometiket te vermelden en elke afnemer van elektriciteit kan dus weten welke emissiefactor gebruikt moet worden.
- Kies voor stroom met een Garantie van Oorsprong.

- Door schaarste van een bepaald soort GvO te creëren door de vraag te vergroten, heb je meer kans op toekomstige bijplaatsing van deze duurzame energiebron.
- Hulpmiddelen voor consumenten zijn bijvoorbeeld:
 - De Stroomsterren campagne link: <http://www.stroomsterren.nl/> (kijkt naar product en bedrijf) van de Consumentenbond, Greenpeace, Hivos, Natuur & Milieu, Vereniging Eigen Huis, Wereld Natuur Fonds en WISE
 - De Groene stroom checker link: <http://hier.nu/hier/pagina/groene-stroom> van HIER. (kijkt alleen naar product)
 - In Nederland is stroom te koop met een keurmerk: het Milieukeur of het EKOEnergy logo.
- Sommige CO2-footprintinstrumenten schrijven specifieke criteria voor voor het gebruik van groene stroom, zoals nu ook al gebeurt door bijvoorbeeld de CO2-Prestatieladder. (zie onder)
- Grijs stroom zou gebruik moeten maken van de residual mix voor grijs stroom (met aftrek van groene stroom). Door het gebruik van Garanties van Oorsprong voor grijs stroom vergroot de transparantie verder. Dit wordt 'full disclosure' genoemd'.

Toelichting terminologie:

[Lees meer](#) over groene stroom, Garanties van Oorsprong (GvO's) en het stroometiket op de website van Milieu Centraal.

Een voorbeeld van gebruik criteria groen opgewekte stroom:

- **CO2-Prestatieladder**

Lees hier bijvoorbeeld welke criteria de CO2-Prestatieladder heeft opgenomen in haar handboek:

4.3 Criteria voor 'groene stroom 'B'' en de ladderbeoordeling daarvan

Van 'groene stroom 'B'' is sprake ingeval aan de volgende criteria 1 t/m 3 wordt voldaan:

1. Voor deze stroom kunnen 'garanties van oorsprong' worden voorgelegd die door CertiQ worden uitgegeven (bij productie of import), geregistreerd en afgeboekt (bij levering aan een klant) in het kader van de Elektriciteitswet.
2. De specifieke bron(nen) van de verbruikte groene stroom (wind, water, zon of biomassa) kunnen aangetoond worden.
3. Wat betreft het land van herkomst kan worden aangetoond dat:
 - 3.1 de stroom in Nederland is opgewekt, of dat
 - 3.2 de stroom wordt geïmporteerd uit een lidstaat van de Europese Unie of een ander land dat met de Europese Commissie een EU duurzame energie doelstelling is overeengekomen. In alle gevallen ad 3.2 dient te worden aangetoond dat het exporterende land in het kader van de EU duurzame energierichtlijn de emissiereductie ten gevolge van de geëxporteerde elektriciteit aftrekt (niet meetelt) in de rapportages aan de Europese Commissie.

Zie <http://www.skao.nl/handboek> (pagina 71 en 72).